تحلیل هنجارگریزی در نثر اسرارالتوحید

موسی کرمی[۱]، سمیرا شکوری[۲]

۱-استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام‌نور

۲-دانش‌آموخته کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام‌نور

چکیده

هنجارگریزی یکی از عوامل مهم تاثیرگذاری و لذت بخشی متن است زیرا مسیر درک معمول مخاطب را با چالش مواجه می‌کند و تلاش بیشتری را در این مسیر از خواننده طلب می‌کند به این ترتیب خواننده پس از دستیابی به مفاهیم پنهان، لذت مضاعفی می‌برد. هنجارگریزی از موثرترین روشهای برجستگی زبان و آشنایی زدایی در شعر و نثر و یکی از موضوعات مهم نقد ادبی نوین محسوب می‌شود. نگارنده دراین تحقیق سعی کرده است با شیوه‌ای توصیفی - تحلیلی هنجارگریزی در مجموعه‌ی اسرارالتوحید را مطابق نظریه‌ی لیچ، زبانشناس انگلیسی، مورد بررسی قرار دهد. همچنین این پژوهش به دنبال آن است بر اساس نظریه‌ای مربوط به نقد ادبی معاصر، برجستگی‌ها و تمایزات کلامی را در یکی از زیباترین متون منثور فارسی مربوط به ادبیات عرفانی نشان دهد.

کلمات کلیدی: هنجارگریزی، اسرارالتوحید، لیچ، قاعده‌افزایی، قاعده‌کاهی